

Tilbage bliver saa et Spørgsmaal af stor Betydning økonomisk set. Det er hele Lønningsspørgsmaalet. Alle er klar over, at Statens Udgifter til Lønninger er et ganske overordentlig stort Beløb. Hvis jeg ikke tager fejl, ligger de omkring 250 Mill. Kr. Spørgsmaalet er, om der her er noget og noget alvorligt at opnaa. Jeg maa imidlertid straks sige, at vi fra vor Side ønsker afgjort ikke at naa noget alvorligt her paa den Maade, at man skærer den enkeltes Indtægter ned til at blive en karrig Lønning i Forhold til det Arbejde, han udfører. Den Vej, man maatte gaa, og den Vej, der er slaaet til Lyd for gentagne Gange fra vor Side, er den, der angives ved Spørgsmaalet, om det er muligt at indskrænke det Mandskab, som Staten nu en Gang disponerer over. Jeg mener ikke, der kan være Tvivl om, at en Fortjeneste, som i høj Grad maa tilskrives det nuværende Styre, er denne, at man ved Forenkling i Administrationen, ved en bedre Udnyttelse af de enkelte Tjenestemænd er kommet til en Besparelse, som fra mange Sider er opgjort til 40 Mill. Kr., en Opgørelse, som den ærede Ordfører for det radikale Parti, Hr. Rode, i Virkeligheden tiltraadte ved Behandlingen af Til lægsbevillingsloven i Foraaret. Denne Besparelse er altsaa en, som ikke hidrører fra Dyrtidstillægs eller Konjunkturtillægs Nedgang eller sligt, men en Besparelse, som alene hidrører fra en bedre Udnyttelse af Personalet.

Det er mit Haab, at man i denne Henseende kan komme væsentlig videre. Jeg ved ogsaa, at den højtærede Regering har sin Opmærksomhed henvendt derpaa. Kan man ikke paa dette Punkt naa noget væsentligt, maa jeg sige, at det i hvert Fald for almindelige Rigsdagsmænd maa synes som nogenlunde haabløst at angive Veje, ad hvilke der kan spares noget alvorligt. Jeg siger dette med god Grund, idet den højtærede Finansminister gentagne Gange ved forskellige Lejligheder har erklæret, at efter de Nedskrivningsforslag, som fremsattes og gennemførtes i sidste Samling, var man i de allerfleste Henseender kommet saa vidt, som man overhovedet kunde gaa, eller i hvert Fald nogenlunde saa vidt, som man kunde gaa. Om Udtalelser af den Art fra Ministerbænken — den Bænk, der, om jeg saa maa sige, raader over Administrationen — kan man altid her staa og sige, at paa dem lægger man ikke megen Vægt; men jeg maa hævde, at de, der med langt den største Sikkerhed kan udtale sig om disse Forhold, er fornuftigvis Ministrene, som sidder inde med

Administrationen. Jeg mener da, at naar den højtærede Finansminister gentagne Gange har erklæret noget i Retning af det, jeg her har sagt, betyder det, at den nuværende Regering ikke mener at kunne komme væsentligt videre. Jeg haaber, at den ene Vej, som Regeringen ikke har lukket for, den Vej, som kan betegnes som Forenkling i Administrationen, er fremkommelig, og det er mit Haab, at Regeringen paa dette Punkt vil sætte stærke Kræfter ind for at gennemføre det mest mulige, idet jeg stadigvæk vil sige: det mest mulige paa en saadan Maade, at den enkelte Tjenestemand faar en fuldkommen rimelig Lønning for det Arbejde, han virkelig udfører.

Indenfor Udgiften til Lønninger kan det ikke være andet end, at Statsbanerne spiller en ganske overordentlig stor Rolle. Om Statsbanerne er der fra en saa betydningsfuld og indsigtfuld Side som det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte udtalt, at ogsaa han — og hans Udtalelser i saa Henseende staaer vel nok for hans egen Regning, men jeg skulde dog tro, at de i nogen Grad binder Partiet — maa mene, at Statsbanerne bør give et rimeligt Overskud i Forhold til den Kapital, der er indsat i dem. Det forekommer mig, at der til denne Udtalelse, som er faldet for snart længe siden, er blevet taget for lidt Hensyn. Det forekommer mig nemlig at være en Udtalelse af meget stor principiel Interesse. Der er ingen, der vil have glemt, at man fra visse Sider indenfor det radikale Parti i dette Spørgsmaal har staaet meget langt til venstre for Udtalelser af den Art. Der er neppe nogen, der vil have glemt, at der har været betydelige og maaske et betydelige Mænd indenfor det radikale Parti, som i Grunden mener, at man burde køre gratis med Jernbanen. Det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte blev ikke staaende ved det at kræve nogenlunde Forrentning af Kapitalen, men han gjorde i hvert Fald et Forsøg paa at anvise en Vej til at naa dette Maal: gennem en Administration, som i nogen Grad kom til at ligne den private Aktieselskabsadministration. At en saadan Tanke kan billiges af et saa indflydelsesrigt Medlem, som det ærede Medlem er, synes mig at være en Ting af stor Interesse, og jeg beklager, at man ikke alvorligt har forsøgt paa at forfølge den Tanke for at se, om man ad den Vej muligen kunde naa et væsentligt bedre økonomisk Resultat af Statsbanerne, end vi i Øjeblikket har.

Der er ingen Tvivl om — det har ogsaa været sagt her fra Talerstolen fra mange